

1 Maksājuma rīkojuma procedūra

Maksājuma rīkojuma procedūra ir paredzēta jaunā Civilprocesa kodeksa, kas stājās spēkā 2013. gada 15. februārī, 1013.–1024. pantā.

1.1 Procedūras darbības joma

1.1.1 Uz kādām prasībām procedūra attiecas (piemēram, tikai uz naudas prasībām, tikai uz līgumpamatotām prasībām utt.)?

Maksājuma rīkojuma procedūra attiecas uz neapšaubāmām, maksājamām summas prasībām, kas atbilst saistībām samaksāt noteiktas naudas summas atbilstoši civiltīgumam, tostarp līgumiem, kuri noslēgti starp speciālistu un līgumslēdzēju, un kas apliecinātas dokumentā vai nodibinātas atbilstoši likumam, noteikumam vai citam dokumentam, un ko puses apliecinājušas ar parakstu vai citā ar likumu atļautā veidā. Šīs iedaļas piemērošanas joma neattiecas uz prasībām, ko izvirzījis kreditoru kopums maksātnespējas procedūrā.

1.1.2 Vai prasību summai ir maksimālais apmērs?

Nē.

1.1.3 Procedūras izmantošana ir obligāta vai izvēles?

Maksājuma rīkojuma procedūra nav obligāta, un ieinteresētā persona var iesniegt pieprasījumu tiesai atbilstoši vispārējiem noteikumiem.

Maksājuma rīkojuma procedūra ir īpaša procedūra, kas ir daudz vienkāršāka nekā procedūra, kuru paredz vispārpiemērojamie tiesību akti, un kas ļauj kreditoram pieprasīt izpildu dokumentu atbilstoši nosacījumiem, kuri atšķiras no Civilprocesa kodeksā paredzētajiem.

Turklāt, ja parādnieka iebildums prasībai par maksājuma rīkojumu ir pamatots, tiesa var noraidīt kreditora prasību, pieņemot galīgu nolēmumu.

Kreditors var celt prasību atbilstoši vispārpiemērojamajiem tiesību aktiem, ja tiesa noraida prasību par maksājuma rīkojumu, ja tiesa izdod maksājuma rīkojumu par daļu prasības — tādā gadījumā var celt prasību atbilstoši vispārpiemērojamajiem tiesību aktiem, lai pieprasītu parādniekam samaksāt atlikušo parādu, — vai ja maksājuma rīkojums ir anulēts.

1.1.4 Vai procedūru var piemērot, ja atbildētājs dzīvo citā dalībvalstī vai trešā valstī?

Jā. Jaunajā Civilprocesa kodeksā nav nozīmes, kur ir atbildētāja dzīvesvieta, proti, maksājuma rīkojuma procedūra ir piemērojama neatkarīgi no tā, vai atbildētājs dzīvo citā dalībvalstī vai trešā valstī.

1.2 Kompetentā tiesa

Prasību par maksājuma rīkojumu var iesniegt tiesā, kas ir kompetenta izspriest lietu pēc būtības pirmajā instancē. Maksājuma rīkojuma gadījumā tiesnesis pārliecinās par tiesas kompetenci pēc savas iniciatīvas.

Vai šo procedūru reglamentē vispārējie noteikumi par tiesu kompetenci (šādā gadījumā var iekļaut saiti uz šo lapu), vai arī tai piemēro atšķirīgus principus?

Kompetenci izspriest prasības par maksājuma rīkojumu nosaka saskaņā ar vispārējiem noteikumiem lietu kompetences jautājumos.

Prasības ar novērtējamu monetāro vērtību līdz RON 200 000 ir rajona tiesu kompetencē. Prasības ar novērtējamu monetāro vērtību, sākot no RON 200 000, ir tribunālu kompetencē.

Īpašajā maksājuma rīkojumu procedūrā noteikumus par kompetenci papildina vispārējie noteikumi par kompetenci atkarībā no vērtības.

1.3 Oficiālās prasības

1.3.1 Vai jāizmanto standarta veidlapas? Ja jā – kur var saņemt šādu veidlapu?

Nav tipveida/standartizētas veidlapas, tomēr kreditoram—prasītājam ir jānodrošina savas prasības atbilstība minimālajiem oficiālajiem noteikumiem, kas paredz, ka prasībā jābūt ietvertam noteiktam informācijas apjomam, proti, jānorāda kreditora vārds, uzvārds un domicils vai, ja piemērojams, nosaukums un juridiskā adrese; ja parādnieks ir fiziska persona — vārds, uzvārds un domicils un — ja parādnieks ir juridiska persona — nosaukums un juridiskā adrese un, ja piemērojams, reģistrācijas apliecības numurs no komercreģistra vai juridisko personu reģistra; nodokļu maksātāja kods un bankas konts; maksājamās summas; fakti un maksājuma saistību juridiskie iemesli, to pārskata periods, samaksas termiņš un jebkurš cits elements, kas vajadzīgs, lai uzturētu prasību. Tajā pašā laikā prasībai pievieno līgumu vai jebkādu citu dokumentu, kas apliecina maksājamās summas, kā arī apliecinājumu par maksājuma rīkojuma izsniegšanu parādniekam. Kreditoram rīkojums jāizsniedz parādniekam ar tiesu izpildītāja starpniecību vai nosūtot to ierakstītā vēstulē, ar deklarētu saturu un apstiprinājumu par saņemšanu, savukārt parādniekam ir jāsamaksā parāda summa 15 dienu laikā no attiecīga paziņojuma saņemšanas. Ar šādu rīkojumu tiek izbeigts noilguma termiņš.

Prasībai un tam pievienoto dokumentu eksemplāru skaitam jāatbilst pušu skaitam, turklāt ir vajadzīgs viens papildu eksemplārs tiesai.

1.3.2 Vai mani jāpārstāv advokātam?

Nē, advokāta pārstāvība nav obligāta, bet ir ieteicama.

1.3.3 Cik sīki izklāstītam jābūt prasības pamatojumam?

Ierosinātās prasības minimālo saturu nosaka tiesību akti. Kreditoram—prasītājam jānorāda prasītā summa, fakti un maksājuma saistību juridiskie iemesli un to pārskata periods, samaksas termiņš un jebkuri citi elementi, kas vajadzīgi, lai uzturētu prasību.

Ja puses nav noteikušas nokavējuma procentu likmi, piemēro Rumānijas Valsts bankas noteikto atsaucē procentu likmi. Atsaucē procentu likme, kas piemērojama pusgada pirmajā kalendārajā dienā, ir piemērojama visā pusgadā. Procenti par prasību tiek aprēķināti šādi:

līgumiem, kas noslēgti starp speciālistiem — no dienas, kad prasība kļuvisi atmaksājams;

līgumiem, kas noslēgti starp speciālistiem un līgumslēdzēju iestādi, bez vajadzības informēt parādnieku, ka atmaksas termiņš ir nokavēts: ja līgumā ir noteikts atmaksas datums — no nākamās dienas pēc atmaksas datuma; ja atmaksas datums nav noteikts līgumā — 30 dienas pēc tam, kam parādnieks saņēmis rēķinu, vai, ja tas ir apšaubāms, 30 dienas pēc preču vai pakalpojumu saņemšanas, vai — ja maksājuma rīkojums izsniegts pirms preču /pakalpojumu saņemšanas — kad ir beidzies 30 dienu termiņš pēc preču/pakalpojumu saņemšanas; ja tiesību aktos vai līgumā ir paredzēta pieņemšanas vai kontroles procedūra, kas ļauj apliecināt attiecīgo preču vai pakalpojumu atbilstību, un parādnieks ir saņēmis rēķinu vai maksājuma rīkojumu kontroles datumā vai pirms tā — kad ir beidzies 30 dienu termiņš, sākot no šā datuma;

citos gadījumos — no dienas, kad parādnieka maksājums atbilstoši tiesību aktiem ir ticis vai tiek atzīts par tādu, kura samaksas termiņš ir nokavēts.

Kreditors var pieprasīt papildu atlīdzību par visiem izdevumiem, kas radušies saistībā ar summu piedziņu, jo parādnieks nav savlaicīgi izpildījis savas saistības.

1.3.4 Vai jāiesniedz rakstiski prasības pierādījumi? Ja jā – kādus dokumentus atzīst par pierādījumu?

Jā, pieprasījumam pievieno līgumu vai jebkuru citu dokumentu, kas apliecina maksājamās summas (rēķinu, kases čeku, ar roku izrakstītu kvīti u. c.) Prasībai jāpievieno apliecinājums par rīkojuma izsniegšanu parādniekam, pretējā gadījumā pieprasījums tiks uzskatīts par nepieņemamu.

Prasības nokārtošanai tiesnesis uzaicina puses ierasties tiesā saskaņā ar noteikumiem par steidzamām lietām, lai puses varētu sniegt paskaidrojumus un precizējumus un lai kreditors varētu uzstāt uz parādnieka parāda atmaksu vai lai puses varētu vienoties par samaksas metodēm. Tiesas pavēste jāizsniedz attiecīgajai pusei 10 dienas pirms tiesas sēdes datuma. Kreditora prasības un tai pievienoto dokumentu kopijas ir jāpievieno tiesas pavēstei, ko nosūta parādniekam, kā prasības apliecinājums. Tiesas pavēstē jānorāda, ka parādnieks var iesniegt iebildumu vismaz trīs dienas pirms tiesas sēdes datuma, norādot, ka gadījumā, ja iebildumi netiks iesniegti, tiesa, ņemot vērā lietas apstākļus, var uzskatīt, ka kreditors ir piekritis kreditora prasībām. Prasītājs netiek informēts par iebildumu, bet var iepazīties ar tā saturu no lietas materiāliem.

Ja kreditors paziņo, ka ir saņēmis parāda maksājumu, tiesa šo apstākli atzīst galīgā nolēmumā, pasludinot lietu par slēgtu. Kad kreditors un parādnieks ir vienojušies par samaksu, tiesa atzīst šo faktu un pieņem lēmumu paātrinātā kārtībā. Paātrinātā kārtībā izdots rīkojums ir galīgs, un to uzskata par izpildu dokumentu.

Ja tiesa, pārbaudījusi prasību, ņemot vērā iesniegtos dokumentus, un pušu sniegtos paziņojumus, secina, ka kreditora prasība ir pamatota, tā izdod maksājuma rīkojumu, kurā norāda maksājuma summu un samaksas termiņu. Ja tiesa, izskatījusi pierādījumus lietā, konstatē, ka tikai daļa kreditora prasības ir pamatota, tā izdod maksājuma rīkojumu tikai par attiecīgo daļu, nosakot arī samaksas termiņu. Šādā gadījumā kreditors var ierosināt prasību atbilstoši vispārpiemērojamiem tiesību aktiem, lai piedzītu no parādnieka atlikušo prasību. Samaksas termiņš ir vismaz 10 dienas un nepārsniedz 30 dienas, skaitot no rīkojuma izsniegšanas datuma. Tiesnesis nenosaka citu samaksas termiņu, izņemot, ja puses ir par to vienojušās. Rīkojumu nodod klātesošajām pusēm vai izsniedz katrai no pusēm, cik drīz vien iespējams, saskaņā ar tiesību aktiem.

Ja parādnieks neapstrīd prasību, iesniedzot iebildumu, maksājuma rīkojumu izdod ne vēlāk kā 45 dienas pēc prasības ierosināšanas datuma. Šis termiņš neietver laikposmu, kas vajadzīgs tiesvedības dokumentu piegādei, un kreditora izraisīto kavējumu, tostarp kavējumu, kas radies prasības papildināšanas vai labošanas dēļ.

1.4 Pieteikuma noraidīšana

Ja parādnieks apstrīd prasību, tiesa izvērtē, vai prasība ir pamatota, pamatojoties uz lietas materiālos ietvertajiem dokumentiem un pušu sniegtajiem paskaidrojumiem un precizējumiem. Ja parādnieka aizstāvība ir pamatota, tiesa noraida kreditora prasību, pieņemot nolēmumu. Ja parādnieka izvirzītie aizstāvības argumenti par lietas būtību ietver citu pierādījumu iesniegšanu papildus esošajiem pierādījumiem un ja attiecīgie pierādījumi būtu likumīgi pieņemami saskaņā ar standarta procedūru, tiesa noraida prasītāja prasību par maksājuma rīkojumu, pieņemot nolēmumu. Vēlāk kreditors var celt prasību atbilstoši vispārpiemērojamiem tiesību aktiem.

1.5 Apelācijas sūdzības

Parādnieks var celt prasību par maksājuma rīkojuma atcelšanu 10 dienu laikā no dienas, kad rīkojums viņam(-ai) nodots vai izsniegts. Tajā pašā termiņā arī kreditors var celt prasību atcelt nolēmumu, ar kuru rīkojums noraidīts, un prasību pret daļēju maksājuma rīkojumu. Prasība par atcelšanu var pamatot tikai ar neatbilstību maksājuma rīkojuma izdošanas prasībām un, ja piemērojams, iemesliem, lai dzēstu saistības pēc maksājuma rīkojuma izdošanas. Prasība par atcelšanu jāizskata tiesai, kas pieņēmusi maksājuma rīkojumu, divu tiesnešu sastāvā. Prasība par atcelšanu neaptur izpildi. Tomēr rīkojumu var atcelt pēc parādnieka pieprasījuma, bet tikai pret drošības naudu, kuras summu nosaka tiesa. Ja kompetentā tiesa pilnībā vai daļēji atzīst prasību par atcelšanu, tā pilnībā vai daļēji atceļ rīkojumu, attiecīgā gadījumā pieņemot spriedumu.

Ja kreditors ir ierosinājis prasību par atcelšanu un kompetentā tiesa ir pieņēmusi prasību, tā pieņem galīgu spriedumu, ar ko izdod maksājuma rīkojumu. Lēmums, ar ko noraida prasību par atcelšanu, ir galīgs.

1.6 Paziņojums par iebildumu

-

1.7 Paziņojuma par iebildumu sekas

-

1.8 Paziņojuma par iebildumu neesamības sekas

1.8.1 Kas jādara, lai panāktu izpildāmu tiesas lēmumu?

Maksājuma rīkojums ir izpildāms, pat ja tas ir apstrīdēts ar prasību par atcelšanu, un tam provizoriski ir *res judicata* spēks, līdz tiek izspriesta prasība par atcelšanu. Prasība par atcelšanu neaptur izpildi. Tomēr izpildi var apturēt pēc parādnieka pieprasījuma tikai pret drošības naudu, kuras summu nosaka tiesa. Maksājuma rīkojums kļūst galīgs, ja parādnieks nav ierosinājis prasību par atcelšanu vai ja šāda prasība ir noraidīta. Ja kompetentā tiesa atzīst kreditora iesniegto prasību par atcelšanu, tā pieņem galīgu spriedumu, ar ko izdod maksājuma rīkojumu.

Ieinteresētā persona var apstrīdēt maksājuma rīkojuma izpildi atbilstoši vispārējām tiesību normām. Iebildumu var pamatot tikai ar pārkāpumiem, kas saistīti ar izpildes procedūru, un iemesliem, kuru rezultātā dzēstas saistības, kuras radušās pēc tam, kad maksājuma rīkojums kļuvis galīgs.

1.8.2 Vai šis lēmums ir galīgs, vai arī atbildētājam ir dota iespēja lēmumu pārsūdzēt?

Lūdzu skatīt atbildi uz jautājumu 1.8.1. iedaļā.

Lapa atjaunināta: 01/10/2018

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Dalībvalstis, kas ir atbildīgas par nacionālā satura lapu pārvaldību, atjaunina daļu šīs tīmekļa vietnes satura, ņemot vērā Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības. Ja vietnē ir saturs, kurā vēl nav atspoguļota Apvienotās Karalistes izstāšanās, tas ir bez nolūka un tiks labots.